

BÉCSI POSTA

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTESÍTŐJE
Új sorozat, IX. évfolyam, 5. (69.) szám
Bécs, 2014 május

Ubrizsy Savoia Andrea

XVI. századi magyar "fűszerszámos orvosok"

A címben szereplő "fűszerszámos orvos" kifejezést Szegedi Körös Gáspár, urához, Nádasdy Tamás nádorhoz 1554. március 25.-én Sárvárról írt levelében találjuk, mellyel a gyógynövényeket jól ismerő orvosokat illeti. Ez a kifejezés ma megfelel az "orvos-botanikus" kifejezésnek.

A címet azonban egy alcímmel kell kiegészíteni, pontosítani: Magyar-olasz-osztrák kapcsolat jegyében aktív XVI. századi főbb "fűszerszámos" orvosok: Sambucus Zsámboky János (1531-1584), Szegedi Fraxinus Körös Gáspár (1525 u.-1562/3), Geleus Gyalui Torda Zsigmond (1510-1569), Purkircher György (1530-1577).

Az orvosi foglalkozás megkövetelte az ókortól kezdve a gyógynövények ismeretét, melyek még hosszú évszázadokig a gyógyítás alapját képezték. Az antik világ egyik leghíresebb orvos-botanikusa a görög Pedanosz Dioszkoridész (i. sz. 1. század) volt, aki Néró római császár seregeiben szolgálva beutazta a Földközi-tenger partjain fekvő országokat és Rómába is eljutott. A mintegy 600 gyógynövényt leíró orvosi könyve többé-kevésbé pontos és rövidített másolatok, kompilációk formájában maradt fenn öt kötetből álló formában, melynek latin fordításának címe *De Materia Medica* (Az orvosi anyagokról). Az eddig ismert legrégebbi másolata egy görög kézirat, mely az 520-as években Anicia Juliana (462 - 527/528) hercegnőnek, Anicius Olybrius császár leányának készült Bizáncban (Konstantinápolyban). Ezt vásárolta meg az 1553–1555-ös években a bécsi udvar Konstantinápolyba küldött követsége élén Ogier Ghiselin de Busbecq, Busbequius (érdeklődött, mint minden humanista, az ókori kéziratok iránt, és mint orvos különös figyelemmel kísérte a növényeket is), miután vele tartó orvosa, William Quackelbeen révén a kódexet megszerezte. A kódex velük Bécsbe jutott és bekerült a császári könyvtárba, ahol mindmáig az egyik legértékesebb kincset képezi. Ez a kézirat megfordult Zsámboky János, latinosított nevén Sambucus kezében is. A sokoldalú, sokféle érdeklődésű magyar tudóst, akit kortársai, mint költőt, történészt, térképészt, orvost, filozófust, antikváriust (érem- és könyvgyűjtő), császári tanácsost tartották számon, későbbi életrajzírói hozzátevélegesen filológusnak és kiadónak is tartották. Egyszóval egy humanista, aki a társadalmi elithez tartozott, s akinek az ideálja a művelt egyetemes tudású ember volt.

Zsámboky ambiciózus terve volt Dioszkoridész művének átdolgozott kiadása. Dioszkoridész könyve a XVI. század közepére már nagy hagyománnyá vált. A XV. század végétől (pontosabban 1478-tól) kezdve több híres orvos-botanikus nyelvészeti szempontból átvizsgálta a Dioszkoridész művén alapuló kódexeket, melyekben az évszázadok alatt ismétlődő fordítások (arab, latin, stb.) során (melyek másolását sokszor a botanikában járatlan írástudók végezték) számtalan hiba, pontatlanság halmozódott fel. Ezen munka alapján készült könyvek közül a legfontosabb, legteljesebb és legelterjedtebbé vált fordítás Pietro Andrea Mattioli nevéhez fűződik, aki a dioszkoridészi rövid szöveget saját orvosi és botanikai tapasztalataival és mintegy 600 új növényleírással bővítette ki. Könyve az 1544.-es olasz nyelvű első kiadásától kezdve több mint 60 kiadást ért meg a XVIII. századig, és lefordították minden európai nyelvre. Mattioli könyvének leggazdagabb és remek ábrázolással ellátott kiadására *Commentarii in sex libros Pedacii Dioscoridis Anazarbei de Materia Medica* (Velence, 1565) címmel a bécsi udvari szolgálata adta meg az anyagi lehetőséget Ferdinánd császár és fia, Ferdinánd főherceg udvari orvosaként. Mattioli azonban nem tudta felhasználni könyvéhez a Konstantinápolyban felfedezett, az eredetihez leghűbb, legközelebbi dioszkoridészi kódexet. Zsámboky ismerte Mattiolit és művét, s az őt meghaladni vágyó kiadás-tervezetében fel akarta használni a Bécsbe érkezett kódexet is, így kijavítva Mattioli hiányosságait. Egy hosszú, 14 éven át tartó munkáról van szó. Sajnos, könyvkiadási törekvése csak igen részlegesen valósult meg. A magyar közönség számára Mattioli könyve erősen lerövidítve és kivonatolt formában forrásként szolgált Méliusz Juhász Péter *Herbarium* (1578)

(folytatás a 2. oldalon)

.....
 (folytatás az 1. oldalról)

című, Beythe András *Füveskönyv* (1595) című és Szikszai Fabricius Balázs (1530-1576) *Nomenclatura seu Dictionarium Latino-ungaricum* című műveihez (hogy csak a XVI. sz.-i szerzőket említsük).

Mattioli kapcsolatban állt egy másik magyar orvossal, Kőrös Gáspárral, is aki akárcsak Zsámboky, és maga Mattioli is, Páduában kezdte meg orvosi tanulmányait (majd az oklevelet a perugiai egyetemen szerezte meg). Latinosított, humanista neve Fraxinus, mely a "Kőrös"-nek fordítása, annak kőrösfű értelmében (és nem a Kőrös folyó nevére vonatkozik). Érdekes megemlíteni, hogy Zsámboky latinosított, humanista neve "Sambucus", bár a család származási helyére a Buda melletti Zsámbékra vonatkozik, ugyanakkor megfelel a bodza latin tudományos nevének is. Kőrös Gáspár magyar főnemesi családok orvosaként a királyi Magyarországon szolgált és sokszor Bécsből hozatta a szükséges ritka, drága drogokat, egzotikus gyógynövényeket, sőt maga is eljutott a császári városba a patikusokhoz ("*Aprilis nyolcadikán, ha Isten akarja, a derék Botka úrral együtt Bécsbe jövök, hogy gyógyszereket vásároljak*" -- írja Nádasdynak 1554-ben). Szintén Bécsből hozatott az általa begyűjtött növények lerajzolásához szükséges rajz- és festőkellékeket is. Ez azt bizonyítja, hogy az olasz egyetemeken elsajátított és az olasz tudósok (mint például Mattioli) körében használt módszereket követve egy illusztrált magyar gyógynövénykönyv összeállításán dolgozott, amely azonban vagy nem valósult meg, vagy a háborús időkben elveszett. A (gyógy)növény ismeretek magyar művelői az akkor legmagasabb szintet jelentő, olasz egyetemi oktatásból eredő követelményeknek megfelelő szinten végezték tevékenységüket, melynek nyomát az akkori háborús viszonyok sokszor eltörölték. Kőrös Gáspár Sopronban, majd Pozsonyban volt orvos, de mivel 1563-ban Pozsony orvosa már Purkircher volt, valószínű, hogy az 1562-63-as pestisjárvány áldozatául esett, mint egykori ura, Nádasdy Tamás is, aki 1562-ben halt meg, szintén pestisben.

Zsámbokyhoz hasonlóan Páduában a Révay-ifjak nevelőjeként (1546-1550) tanuló majd ott tanító Gyalui Torda Zsigmond (Geleus Sigismundus, 1510/20-1569) személyével kapcsolatban egy eddig ismeretlen körülményt fedezhetünk fel. 1560-ban I. Miksa király Bécsben kihallgatáson fogadja, majd 1561-ben házzal ajándékozza meg Pozsonyban és kinevezi a magyar kamara pénzügyi igazgatójának. Zsámboki *Emblemata* művének második kiadásában egy poémát is szentel Gyalui Zsigmondnak: *Dolus an virtus quis in hoste requirat? Ad Dn. Sigismundum Torda, consil. Camerae Panno. virum doctissimum*, és halála alkalmából Zsámboki gyászéneket írt és adott ki (*Epicedia aliqua de obitu Sig. Tordae* címmel). Az erdélyi születésű királyi kamarai tanácsos levélváltása a padovai egyetemi botanikus kert felügyelőjével bizonyítja ismét hogy az Olaszországban szerzett orvos-botanikai tudásából eredő tevékenységét (azaz egy növénygyűjtemény és egy magán botanikus kert felállítása) olyan szinten művelte, mely megfelelt az akkori európai színvonalnak.

A padovai egyetem hallgatója volt a XVI. századi Magyarország és Erdély jóformán minden vezető egyénisége és legtöbb tudósa. A padovai egyetemen folyó botanikai oktatás mély, maradandó hatást gyakorolt a magyar orvos-botanikusokra. Hugo Blotius, a bécsi császári könyvtárt híres igazgatója, Zsámboky barátja-versenyháza (az adott helyzet szerint), egy igen érdekes, Blotius életrajzíróinak is ismeretlen, a botanika történetében fontos tanúságot hagyott a padovai botanikus kertről.

Zsámboky Purkircher Györgyön -- volt páduai tanulóháza -- keresztül a pozsonyi humanista körrel is tartotta a kapcsolatot. Ennek tagjai volt, többek között, a németalföldi orvos-botanikusok Carolus Clusius (Charles de l'Ecluse 1526-1609), akinek jelenléte Magyarországon és Ausztriában, valamint kapcsolata, többek között Zsámbokyval, jól ismert. A bécsi "botanikus" kert felügyelőjeként leírta az Ausztriában és a királyi Magyarországon látott növényeket. De tagja volt e körnek Nicasius Ellebodium (Pozsonyban gyakorló orvos és filológiában jártas humanista), Jordán Tamás, Istvánffy Miklós, Batthyány Boldizsár is, az utóbbinak németújvári udvara valószínűleg humanista központ volt.

Purkircher orvosi tanulmányait a páduai egyetemen folytatta, ahol igazi humanistává vált a reformáció eszméivel telített pozsonyi származású diák. Egy hortus medicinalis (orvosi kert) létesítésének gondolatát is Itáliából hozta, melyet megvalósít pozsonyi házában kertjében, ahol összegyűjtötte és tanulmányozta a hegyekben található új, ismeretlen gyógynövényeket. Elismerete munkásságát Clusius is, aki botanikusként is olyannyira értékelte, hogy egy általa termesztett babfajt róla nevezett el ("*Phaseolus maior varius, sive Purkircherianus*"). Pozsonyi orvosként Purkircher hatáskörébe tartozott a kamarai tisztek, királyi kapitányok és a várbeli őrség tagjainak gyógyítása, majd a császár rendeletére udvari orvosa lett a Bécsújhelyen internált II. János Frigyes szász hercegnek.

Összefoglalásként azt mondhatnók, hogy az olasz egyetemeken végzett "hungarus-tudatú" művelt humanista orvosok tevékenységéhez -- a török elleni és a vallási-politikai beháborúktól feldúlt Magyarországon -- szükséges anyagi feltételek biztosításában része volt Ausztriának is.

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság és a bécsi Semmelweis Magyar Orvostársaság
júniusi közös rendezvényére

Meghívottunk:
dr.habil Andrea Ubrizsy Savoia
biológus, tudománytörténész

Magyar "fűszerszámos orvosok" a XVI. században

2014. június 1.-én, d.u. 17:30 órakor
Az előadás helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

dr.habil Andrea Ubrizsy Savoia

Ausztriában született, de 21 éves koráig Budapesten élt, ahonnan az ELTE TTK biológia-kémia szakának 3. évét elvégezve Rómába költözött. Itt a római La Sapienza egyetemen maximális pontszámmal végzett, és 1970-ben a biológia doktorává avatták. 1973-tól a római egyetem Botanikai Intézet (ma Biológiai Környezettani Intézet) ökológiai tanszékének állandó tagja.

A hivatalos tantárgya mellett tudománytörténettel foglalkozik.

A pécsi Janus Pannonius tudományegyetemen habilitált.

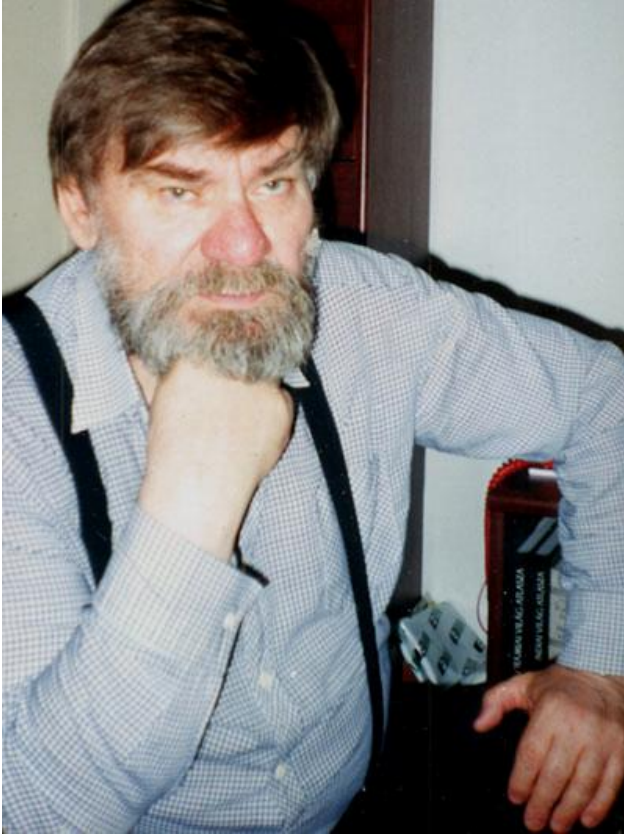
Főbb témái: Carolus Clusius (1526-1609) orvos-botanikus mikológiai tevékenységével kapcsolatos felfedezések, az olasz botanikus kertek történetére vonatkozó új adatok, herbáriumi növénygyűjtemények története, a római Accademia dei Lincei alapítójának Federico Cesi (1585-1630) mikológiai és florisztikai kódexének felfedezése (Párizs), az első ma is használatos növényökológiai terminusokat használó mű (Giovanni Maria Lancisi, 1654-1720) megismertetése, a magyar-olasz botanikai kapcsolatok (1635-ig terjedő) összegezése.

Eddig 118 tudományos dolgozat, könyv, könyvfejezet szerzője dán, francia, svájci, osztrák, magyar, holland, spanyol, angol, amerikai, belga, német, olasz kiadásban. Jelenleg "active retired".

Öt esztendeje, 2009. áprilisában hunyt el a Bornemisza Péter Társaság és lapunk mentora -- rá emlékezünk

Lászlóffy Aladár

Hajnal az ablakon, hajnal a szemeken

Hölgyeim és uraim, évelő polgár- és sorstársaim, hogy a szerephez alkalmazkodjam: Béla vagyok, az a híres, az a bizonyos, ha már valaha egyszer megvakíthatatok. Tőlem a színpad jobb oldalán kihordhatjátok a fél országot, az oldal-szalonnákat, a kolbászból font kerítést, s az aranyat tojó tyúkokat, ha elkotkodácsolják magukat, elég annyit mondanotok megnyugtatómra, hogy fordulj be és aludj, urunk Béla király, az eső majd eláll, és beözönölhet a másik oldalon mint visszaadott angol-amerikai ÁFA, a szemenszedett jólét, én azt sem látom, hogy igaz-e, amikor pártprogramok alátámasztására beadjátok nekem, hogy ugye szép itt, ugye jó itt, drágakő a Telecom meg a gáz számla...

Én a nép vagyok, tehát Béla, uratok és parancsolótok, akit előbb megvakítottatok, mielőtt kezembe erőltettétek a pezsgős poharat és elfognak hangzani a legeslegújabb újévi jókívánságok és csapnivaló költségvetések.

Ha volna eszem, még egy betlehemi évet hallgatok, figyelek, rejtőzöm, nehogy rám törjenek a propaganda-kommandósaitok. De úgy sem billenthetem helyre az idők tengelyét. Nem gróf Helsingöri Hamlet vagyok és nem dr. Tarzan, a megmentőtök. Persze nem szívesen lennék az áldozatok sem. Nem értitek meg egymást még hat-hét ezer drága anyanyelveteiken sem. Így hát nem is tőlem kellene

megtudnotok, hiszen törvényes elöljáróitok vannak, jól fizetett Poloniuszok és pletykás Putifárnék, ahogy választottátok őket.

Sebaj! A tiltott gyümölcs az Úr ötlete volt – így adta ide a világot, bár tudhatta, hogy a kísértés csak nőttön nő. És nem lesz igazi összetartó erő sem a parancsolatfüzér, sem a család, sem a nyelv, sem a nemzet, sem az általánosan ajánlott összeolvadás, a szeretet. Íme Bornemissza Gergő és Évica helyett mára már még csak nem is holmi ludaskásába kevert Jancsi és Juliska az ország, a népesség, hanem csupa Norbert és Nikolett kellene átérezzen, átgondoljon és igazságot tegyen Árpád és Bor, az Anjouk és Zách Felicián, Hunyadi és Czillei között, hogy az egyik ármány, a másik járvány.

Mennyi tehetség itt körül és milyen mély szegénység. Dr. Szegénység szállása, szállodája, kastélya az ország. De hát Éneim és Népeim, ráhibázásaim és tévedéseim, figyelem! Azért nem hulltunk el, múltunk el, veszünk ki, haltunk ki, ölelkezve és birkózva, bunkózva és ölelkezve, mint a hunok és a gepidák, egyedül ezért: A rengeteg készenlétkben álló emberi értékért. Nem Rékakirálynéval, vagy még Dáriussal elásott kincsek itt a kincsek. Hanem az, amit nem képesek levonni, bevonni, buta és tolvaj miniszterek sehol.

Pedig a gonosz belőlük mindent a felszínre hoz kutyafejű tatárként, vasas németként és feltálat folyamatos börtjeinkben. Bod Péter gyermekkorában a legkeserűbb fakérget örölték lisztté, ha kenyér kellett. S ugyanígy Havasalföldön és hótalan felföldeken. A nagy volgai éhség idején emberhúst, gyermekhúst mértek a már nem is titkolható piacokon. Ez legfennebb kannibalizmus. Ma a tajgából Távól-keleti szervátültetőknek adják el, eleven alkatrésznek mérik ki a jövő emberiségét. Ezek a kufárok már messzebb mentek a történelemben a valaha legigazságtalanabb talároknál, tatár tömeggyilkosoknál, – és ezek vannak ma! Az elektronikus forradalom, digitális élet-átömlesztés tengelyében, párhuzamában. Az újra meg újra megtestesülni próbáló világ végében. Legyetek szulfamid-népek és penicillin-nációk, különben belehaltok.

Hajnal az ablakokon, hajnal a szemeken. Újévi hajnalon körünkben a remény illatoz, zúzmarás minden, vagy pálmafás, de csecsemők gügyögésétől édes. Ezt még a vak is látja.

(Forrás: *Helikon*, 2006, január)

.....

Varró Dániel

Metró

Hát elkapott ma, kiscicám,
az ellenőr a metrón.
Nem volt érvényes matricám,
kívánom, bárha lett vón.

Leszállított – az alagút
most énelöttem ásít,
s eljutnom több mint bonyolult
a kívánt állomásig.

S míg kattog egyre távolabb
haladva lent a metró,
halkan kattog a bőr alatt
az ember szíve dettó.

Ó, bár ne kéne lógnia,
föladva minden elvét!
Ez itt egy allegória,
ha nem tűnt volna fel még.

Hisz látod, éppen így megyek
hogy földerítsem, úgy ám,
felszín alatti énedet
a lélek mélyvasútján.

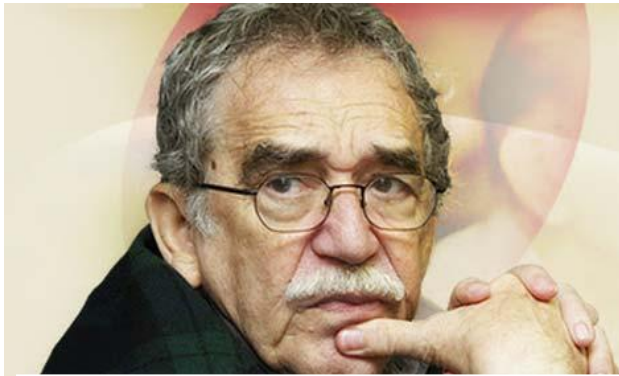
De megvívnam bár érted, ó,
én héroszok tusáját,
nem jutok el hozzád a szó
szűk labirintusán át.

S a vágy metróján, hol az ok
zord ellenőre szétesap,
mint potyautas utazok,
azt kell hogy mondjam, én csak.

Mert nincsen matricám, se más,
jegy, bérlet, bármi érvény,
a benned rejlő állomást
hogy egyszer is elérném.

S meglelve benned messzi, tág,
mély állomások mását,
meghallanám a bőrön át
a szíved kattogását.

*Magyar Tivadar***Gabriel Garcia Márquez a kertben****Gabriel Garcia Márquez (1927 - 2014)**

Kinéztem a kertbe, mert mozgást hallottam, és egy lassan mozgó öreget láttam a pirkadatban elmenni az ablakunk előtt. Bajuszáról, ráncairól, hunyorgásáról – meg egyáltalán arról, hogy ő ott kószál a kertben – megismertem a keleti derengés és az utcai lámpák fényénél: Gabriel Garcia Márquez volt.

Ment és nézegette a rózsabokrokat, az egyikről levett egy szendergő mezei poloskát, azt a zöld bűdöset, aztán visszatette és megszagolta az ujjait. Kicsit csodálkoztam is, mert persze a kiskapun könnyű volt bejönni a társasház mögötti keskeny kertbe, de Garcia Márquez általában nem szokott erre járni: Kolozsváron, a külvárosban.

Leszólt a harmadik emeleti szomszéd nekem, mert ő is hallotta a mozgást a kertben, hogy vajon én engedtem be az öreg

bajuszost, mert ha igen, akkor oké, csak, hogy tudja, mert nem jó az, ha ismeretlen emberek kószálnak éjjel – vagy akár nappal – az udvaron, még ha társasház is, és könnyű bemenni a kiskapun. Mondtam neki, hogy rendben van, ismerem az öreget, szerintem továbbmegy. Vagy bármi történhet. Hogy akkor szólítsam meg. Mondom, hogy ő viszont nem ismerhet engem.

Észrevett bennünket az ablakban Garcia Márquez, s mivel nem ismert, éppen csak biccentett felénk, kicsit félszegen ment tovább, de azért mégis otthonosan, ismét szagolt egyet a poloskás ujjain a dús bajsza felett, és akkor láttam, hogy tényleg ő az.

Egy sárga lepke repült el az orrom előtt, amilyent azelőtt sosem láttam. Másik szomszéd is kidugta a fejét az ablakon álmosan, és szólt, hogy azért nem normális az, hogy kora hajnalban, még sötétben egy kerítésen belül sétál valaki, nézegeti a rózsát, csak odabíccent a lakóknak, és tulajdonképpen ez, ha úgy vesszük, magánterület. Ha ismerem, miért nem szólok neki, vagy kérdezek valamit tőle, szólítsuk meg, né:

- Halló, halló, bácsi, hé! Halló!

Mondtam, hogy nem tudok a nyelvén, mert ez Gábrriel Garcia Márquez.

- Cigány?

Nem cigány, hanem kolumbiai.

- Jaj, hát azok is mind cigányok, uram!

Kinézett az ablakán egy harmadik szomszéd is, egyetemista lány, hogy né, hűha, a Nobel-díjas író itt a mi kertünkben, és nem tudunk mit mondani neki. Valaki tud spanyolul? Vagy legalább portugálul. Intettem, hogy én nem tudok. És mit mondjak én Gabriel Garcia Márqueznek?

- Mondja neki, hogy menjen el, ez magánterület!

Az egyetemista lány kérdezte, hogy vajon nem tud az író angolul. Valaki keressen rá az interneten, hogy hátha fent van a CV-je, biztos fent van, az ilyeneknek fent szokott lenni a CV-je, és tud-e angolul. Az ilyenek szoktak tudni angolul is. Kipróbálták, a lány rákiáltott, hogy:

- Good morning, mister old man!

Gabriel Garcia Márqueznek ekkor a fején lett egy kalap, és mosolyogva kissé megemelte a lány felé s továbbsétált.

Egy másik ablakból valaki lekiáltott neki, hogy:

- Hèpi bezgyé dú jú!

Kérdezték tőle, hogy mit tetszett mondani a híres külföldi írónak?

- A filmekben láttam, hogy amikor valakinek születésnapja van, ezt éneklük neki angolul.

- Az nem „bezgyé”, hanem „bört déj”. És nem „dú jú”, hanem „tú jú”. És miért tetszik gondolni, hogy születésnapja van ma Gabriel Garcia Márqueznek?

- Jó, és maga miért gondolja, hogy ez a cigány itt a kertben a Grácia Gábrriel?

Az író közben, mert nem értett bennünket, továbbment és odaért a kertben álló nagy, gömbölyű feleki köhöz, nézegette oldalról ezt a kolozsvári, ritka geológiai képződményt. Kalapjára, ami az előbb lett neki, rászállt három nagy sárga lepke.

Az egyetemista lány javasolta, hogy kérjük meg, mondjon valamit vagy adjon autogramot, de inkább mondjon valamit, egy szállóigét például.

Egy újabb ablak szólalt meg, hogy éjnek idején hagyjuk a szállóigéket, feküdjünk le, ne foglalkozunk egy vénemberrel, az is menjen a dolgára, ne járkáljon mások kertje alatt. Na és ha Nobel-díjas? Az ablak nagyapja is magától Ferdinánd királytól kapott nagykeresztet a háború végén, mégse jelent meg Kolumbiában mások kertjében poloskát szagolni, úgy, hogy egyszer csak lesz egy kalap a fején és azon lesz három sárga lepke.

Vita lett, és másnapra blokkgyűlést kellett összehívni, szavazással, egyetlen napirendi ponttal: ki van amellet, hogy bejöhessen hozzánk a kertbe, éjjel és nappal, Gabriel Garcia Márquez, sárga pillangók kíséretben?

(Forrás: *Transindex.ro*, 2014. április 30.)

Gyermekek oldala - Gyermekek oldala - Gyermekek oldala.

Mondókák

A számárnak nagy a füle,
mégsem ő a fülemüle!

Egyszer volt egy ember,
szakálla volt kender,
Bikkfa tarisznyája,
égerfa csizmája.
közel volt a tenger,
beleesett fejjel,
kiapadt a tenger,
kimászott az ember.

Volt egyszer egy ember,
szakálla volt kender.
Fölmászott egy fára,
leesett a sárba.
Két kutya húzta,
a harmadik meg nyúzta.
Mari néni siratta,
Laci bácsi kacagta.

Volt egyszer egy ember,
Szakálla volt kender.
Haja volt kóc,
Füle volt nyolc!

Egyedem-begyedem
tengertánc,
Hajdú sógor mit kívánsz?
Nem kívánok egyebet,
Csak egy falat kenyeret!

Dirmeg-dörmög a medve,
nincsen neki jó kedve.
Alhatnék, mert hideg van,
jobb most bent a barlangban.

Erre kakas, erre tyúk,
erre van a gyalogút.
Taréja, taréja,
ugorj a fazékba!Hopp!

Borsót főztem,
jól megsóztam,
meg is paprikáztam,
ábele, bábele, fuss!

Nyuszi, nyuszi, nyulacskám,
ne félj tőlem, nincs puskám!
Van ám nekem egyebem,
zöld káposztalevelem!

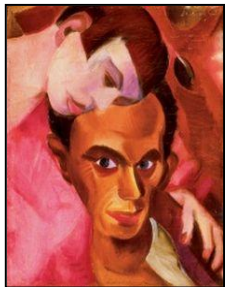

Figyelő Figyelő Figyelő Figyelő

ELŐZETES

Lapunk következő száma késő nyáron, az BPT őszi előadás évada előtt jelenik meg. Minden kedves olvasónknak és előadásaink látogatóinak kellemes és hasznos nyaralást kívánunk!

KIÁLLÍTÁSOK

Derkovits. A művész és kora (2014. április 4. - július 27.)

A **Magyar Nemzeti Galéria** a kiemelkedő életműveket bemutató sorozatában a két világháború közötti korszak egyik legjelentősebb alakjának, Derkovits Gyulának (1894-1934) a művészetét mutatja be. A festő születésének 120. évfordulója jó alkalmat nyújt az életmű újraértékelésére. A mintegy 200 Derkovits-művet (festményeket és grafikákat egyaránt) bemutató kiállítás korabeli magyar festők, grafikusok és fotóművészek, továbbá német, osztrák, lengyel, cseh és szlovák alkotók munkáival egészül ki, világosan rajzolva meg Derkovits Gyula korszakalkotó művészetének hazai és nemzetközi kontextusát.

Toulouse-Lautrec világa (2014. április 30. - augusztus 24.)

Henri de Toulouse-Lautrec (1864-1901) születésének 150. évfordulója alkalmából nemrég nyílt kiállítás a **budapesti Szépművészeti Múzeum** gazdag Grafikai Gyűjteményéből mutat be válogatást. A francia alkotó életének utolsó tíz évében készített litográfiákat, amelyeket a tárlaton a múzeum birtokában lévő olajfestménye, az *Ezek a hölgyek az ebédlőben* című mű egészít ki. A tárlaton Lautrec művein és korabeli fotókon túl a „belle époque” Párizsát olyan kuriózumok keltik életre, mint az 1900 körül született mozgófilmek és hangfelvételek, amelyeken Lautrec műveinek szereplőit ismerhetjük fel.

I. Építészeti Nemzeti Szalon – 100% kreativitás (2014 június 4. - szeptember 7.)

Minden idők legjelentősebb kortárs építészeti összefoglaló-kiállításának ad otthont Budapesten a **Műcsarnok**. A tárlat középpontjában a kreativitás dicsérete áll. A nagyszabású tárlaton több mint 200 épület és tervezője vonulnak fel, s adnak ízelítőt napjaink és a közelmúlt izgalmas magyar építészetéből, makettek, óriásnyomatok, filmek, tervek és egyéb műalkotások, illetve dokumentációk révén. I. Építészeti Nemzeti Szalon a jelen mellett a jövő ökológikus gondolkodására figyelő építészetére is fókuszál. Emellett pedig több, az építészethez kapcsolódó társművészeti alkotás is várja majd a közönséget.

KONCERT

WIENER VIRTUOSEN - Musikverein (nagy terem), 2014 június 6., 19:30. Műsoron Haydn, Csajkovszkij, Sosztakovics. Közreműködnek a *Wiener Virtuosen* kamarazenekar és Boldoczky Gábor (trombita), Khatia Buniatishvili (zongora) szólisták - a Bécsi Ünnepi Hetek keretében.

Absender: P.b.b.
Péter Bornemisza Gesellschaft
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com Redaktion: Zoltán Kászoni /// Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6
BLZ: 11000. Konto Nr. 00207578600, IBAN: AT581100000207578600; SWIFT (BIC): BKAUATWW